

ОСОБЛИВОСТІ І ВИДИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Дашенко Н.М.

Одеський національний політехнічний університет

Продукція промисловості є техніко-технологічною основою багатьох видів виробничих систем, оскільки забезпечує їх розширене відтворення, технологічне оновлення і ринкові переваги. Водночас, інноваційний розвиток підприємств є необхідною умовою підтримання здатності національної економіки створювати нові, більш прогресивні виробничі системи в інших сферах економічної діяльності, тому потребує масштабного інвестиційного забезпечення.

Розвиток інноваційно-орієнтованих промислових підприємств має певні особливості. На основі аналізу теоретичних доробок вчених [1-4] визначено, що:

– по-перше, у більшості сучасних теоріях інноваційного розвитку існують соціально-економічні аспекти, що зумовлюють розвиток соціально спрямованої інноваційної діяльності та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності за рахунок використання у якості ресурсу соціального капіталу;

– по-друге, все більша значимість інновацій у діяльності підприємств приводить до того, що успішними є ті, хто надає споживачам унікальний товар, налагодивши ефективну систему комунікаційних відносин, соціальних і ділових зв'язків з усіма контрагентами;

– по-третє, ознаки інноваційно-орієнтованих підприємств, перш за все, характеризуються «інтелектуалізацією» кадрового потенціалу в економічному, соціальному та інноваційному напрямках. Це означає першорядність налагодження довірчих відносин, формування системи норм та принципів ведення бізнесу, нарощення продовольчої та ресурсної баз, другорядність – насичення ринку товарами і послугами.

В залежності від масштабів оновлення активної частини основних виробничих фондів дехто з вчених виділяє *три види технічного переозброєння виробництва* [5-8]:

а) мале – модернізація діючої техніки, заміна невеликої частини застарілого обладнання, що супроводжується впровадженням у виробництво невеликої кількості нового обладнання;

б) середнє – механізація й автоматизація процесу виробництва, а також впровадження прогресивного обладнання та заміна фізично і морально застарілого обладнання новим;

в) повне – комплексне оновлення переважної частини обладнання, зумовлене високою фізичною і моральною зношеністю обладнання або переходом на принципово нову технологію виготовлення продукції.

Однак інноваційний розвиток промислових підприємств не може опиратися лише на часткове технологічне або технічне оновлення. Потрібне інвестиційне забезпечення виробництв тих підприємств, продукція яких відноситься до вищого технологічного укладу, тобто – розвивати технологічну складову виробничих систем, переходити на принципово нові технології виробництва – безвідходні, енергоощадні, екологічно безпечні, не забуваючи враховувати їх нематеріальну – інтелектуальну – складову.

При формуванні пріоритетів інноваційно-орієнтованим вітчизняним промисловим підприємствам необхідно орієнтуватися на політику «технологічного поштовху», підтримуючи проекти випуску інноваційної продукції на основі проривних технологій. Вслід за цим відбуватиметься послідовне інноваційне оновлення підприємств у взаємопов'язаних технологічних ланцюжках.

Відтак, аналіз існуючих точок зору науковців свідчить про те, що особливості інноваційно-орієнтованих вітчизняних промислових підприємств накладають додаткові вимоги на види їх технологічного оновлення.

Література

1. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер; [Воспроизведено по изданию: – М.: Прогресс. – 1982. Пер. В.С. Автономов и др.]. – М.: ДиректмедиаПаблицинг. – 2008. – 403 с.
2. Селигмен Б. Уточненная разработка теорий австрийской школы / Б. Селигмен, Ф. Хайек // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://gallery.economicus.ru/cgi-bin/frame_rightn.pl?type=school&links=./school/austria/lectures/austria_13.txt&name=austria&img=lectures_small.jpg
3. Соціально-психологічний інституціоналізм Т. Веблена [Електронний ресурс] . – Режим доступу :<http://library.if.ua/book/39/2912.html>.
4. Ван Тао. Формирование стратегии развития машиностроительного предприятия в условиях роста его наукоемкости [моногр.] / Ван Тао, С.В. Филиппова, Н.А. Заец. – Донецк: Изд-во «Ноулідж» (донецкое отделение), 2013. – 250 с.
5. Крючкова І.Р. Інноваційно-інвестиційна діяльність промислового підприємства: симбіоз економічного оцінювання та залучення джерел фінансових та альтернативних ресурсів : [моногр.] / І.Р. Крючкова, С.В. Філіппова. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 190 с.
6. Філіппова С.В. Управління розвитком інноваційно-активного промислового підприємства на засадах контролінгу: нові реалії та завдання: [моногр.] / Н.М. Селіванова, С.В. Філіппова – Одеса: ОНПУ, вид-во «ВМВ» – 2014. – 181 с.
7. Бояринова К.О. Управління процесом технічного переозброєння в контексті інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс] / К.О. Бояринова, К.О. Данильченко. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
8. Велигорський Г. Формування інноваційної моделі технічної перебудови вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / Г. Велигорський. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>